

Zaproszenie na wystawę „Zaścianek i dwór. Dwie ścieżki archiwalne”

Wystawa „Zaścianek i dwór. Dwie ścieżki archiwalne” jest wspólną inicjatywą Archiwum Państwowego w Siedlcach, Muzeum Rolnictwa im. Ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu oraz Stowarzyszenia Księżki Zielony Gaj. Instytucje te wraz z Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych sfinansowały niniejsze przedsięwzięcie. Pierwsza część wystawy - „Zaścianek” jest kontynuacją zapoczątkowanej przed kilku laty akcji „Archiwum Rodzinne”. Materiały zbierane z terenu podsiedleckich Księżki Zielony były już raz prezentowane na wystawie Archiwum Państwowego w Siedlcach „Archiwum rodzinne. Księżki Zielony” w 2012 r., pokłosiem akcji „Archiwum Rodzinne” był katalog wystawy oraz dwa kalendarze. Obecnie prezentujemy rozszerzoną, uzupełnioną i poprawioną wersję wystawy. Przybrała ona także zupełnie inną postać graficzną.

Druga część wystawy poświęcona jest ziemiańskiej rodzinie Wolińskich herbu Lubicz. Składa się na nią trzynastka plansz, na których znalazło się kilkaset fotografii pochodzących z archiwum rodzinnego.

Istnieją nader ciekawe, związki powiązania między obiema częściami i zbiorowymi bohaterami wystawy. W XVIII w. Wolińscy herbu Lubicz zamieszkiwali we wsi Ziomaki pobliskiej Księżki (odległość zaledwie 1 km), leżącej w parafii Niwiski. Księżki pojawiają się zresztą w staropolskich dokumentach przechowywanych w archiwum rodziny Wolińskich. W czasach późniejszych Wolińscy przebywali i przemieszkiwali w Nadliwiu - znanym letnisku czasów międzywojnia; Księżki Zielony w okresie międzywojennym także były znaną miejscowością wypoczynkową.

Wreszcie - i Majątek Kosów i Księżki Zielony leżą na terenach tej samej krainy historycznej - Podlasia, a mieszkańcy Majątku Kosów i zaścianka Księżki Zielony wywodzą się z szeregów odwiecznej polskiej szlachty. Związki owe sprawiają, że obie części wystawy wzajemnie się uzupełniają, tworząc spójną opowieść o losach społeczności szlacheckiej związanej z Mazowszem i Podlasiem.
